

Begrænset konkursbukkel efter coronakrisen

Konkursbukken efter coronakrisen bliver af begrænset omfang og vil ikke være et problem for samfundet at absorbere. I en ny analyse estimerer vi, at hjælpepakkerne har udskudt mellem 300 og 900 konkurser i aktive virksomheder, hvilket skal ses i forhold til et normalniveau på omkring 2.500 konkurser årligt de senere år blandt aktive virksomheder. Analysen er en del af den anden rapport i vores samarbejde med Danske Bank, der handler om at belyse finanssektorens rolle i samfundet.

Låneordninger har holdt virksomheder kunstigt i live

Under Coronalukningen blev der givet massive statslige hjælpepakker for at sikre, at virksomhederne havde adgang til likviditet, mens de ikke kunne operere som normalt. Staten gjorde sig altså til långiver og satte dermed meget af den markedsbaserede kreditgivning ud af spil.

Det har formentlig været et velvalgt værktøj under krisen, men der er bred økonomisk enighed om, at det er vigtigt at komme tilbage til markedsbaserede løsninger – ellers risikerer staten kunstigt at holde liv i virksomheder, der grundlæggende ikke er sunde.

Bagsiden er nemlig, at hjælpepakkerne også har holdt hånden under nogle virksomheder, som ikke er levedygtige. Hjælpepakkerne har givet disse virksomheder adgang til likviditet, som de ikke ville have opnået ved markedsbaseret finansiering. Under normale omstændigheder foretager bankerne en kreditvurdering af virksomhederne og sorterer på denne måde de ikke levedygtige virksomheder fra. Under krisen har den sortering ikke fundet sted.

Nationalbanken har vist, at virksomheder, der har udnyttet statens låneordninger, generelt havde en dårligere kreditkvalitet end andre virksomheder allerede inden coronakrisen. For disse virksomheder kan hjælpepakkerne have udskudt deres konkurs.

Afdragsordning kan trække konkursperiode ud

Vores estimerer viser, at med mellem 300 og 900 udskudte konkurser, vil der også kun være begrænsede økonomiske tab og tab af job, hvis konkurserne realiseres. Vores forventning er, at det vil begynde i foråret 2022 i takt med, at A-skat, AM-bidrag og moms låneordningerne skal tilbagebetales.

For de virksomheder, som ikke kan betale det fulde beløb i udskudt A-skat, AM-bidrag og moms tilbage inden fristen, har folketinget vedtaget en mulig afdragsordning. Virksomhederne får dermed mulighed for at afdrage gælden over 24 måneder til en månedlig rente på 0,7 pct. Realiseringen af konkurserne kan således trække ud. Særligt i en periode med gode konjunkturer som nu, vil det dog være en fordel at vende tilbage til markedsbaseret finansiering, hvor opgaven med at vurdere levedygtige og kreditværdige virksomheder igen ligger hos bankerne.

Opsummering

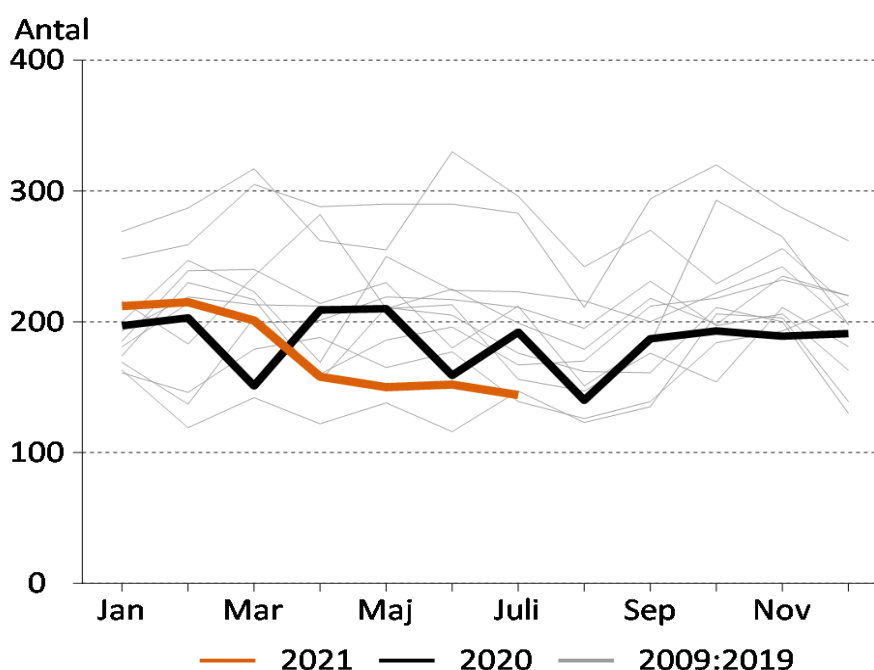
- Vi skønner, at der samlet set under coronakrisen er blevet udskudt mellem 300 og 900 konkurser blandt aktive virksomheder. Udskydelsen af konkurser skyldes, at den normale markedsdynamik i høj grad har været sat ud af kraft via statslige kompensationsordninger for næsten 45 mia. kr. og statslige udlån for knap 30 mia. kr.

- Omfanget af udskudte konkurser, der realiseres i starten af 2022, må forventes at være begrænset. Konkurserne vil i høj grad realiseres ifm. betalingsfristerne for udskudt A-skat, AM-bidrag og moms, hvor hovedparten ligger i de første fire måneder af 2022. De 300-900 konkurser vil næppe alle realiseres og skal ses i forhold til et normalniveau på omkring 2.500 konkurser årligt de senere år blandt aktive virksomheder.
- Kreditgivning bør fremover normaliseres til almindelige markedsvilkår for at understøtte markedsdynamikken. De statslige hjælpepakker har stabiliseret økonomien under krisen, men de har også en samfundsøkonomisk omkostning ved at understøtte virksomheder, der ikke grundlæggende er rentable. Det er derfor samfundsøkonomisk ønskeligt, at kreditgivning bliver foretaget af den finansielle sektor på normale vilkår fremover.
- Estimerterne for konkursruklen baserer sig på to tilgange. For begge tilgange forsøger vi at regne et kontrafaktisk forløb for antallet af konkurser under coronakrisen.

Først estimerer vi et kontrafaktisk forløb baseret på den historiske sammenhæng mellem væksten i BNP og antallet af konkurser. Ud fra denne sammenhæng vil BNP-væksten tilskrive, at der skulle have været 900 flere konkurser under coronakrisen.

For vores anden tilgang udregner vi et kontrafaktisk forløb baseret på de seneste års gennemsnit. Skulle antallet af konkurser under corona passe med de seneste års gennemsnitlige antal konkurser, skulle der således have været 300 flere konkurser under coronakrisen.

Figur 1 Konkurser i aktive virksomheder

Anm.: En aktiv virksomhed er en virksomhed med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en million kr.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.